

Retorn de les primeres sessions de la Diagnosi Participativa de les Economies Comunitàries de Barcelona. Març de 2016

El Comissionat d'Economia Cooperativa, Social i Solidària de l'Ajuntament de Barcelona inicia un procés de diagnosi participativa de les Economies Comunitàries de Barcelona.

Per tal de vetllar per l'autonomia de les Economies Comunitàries però sense deixar de banda la seva voluntat de reforçar-les, obre un període de reflexió sobre quines han de ser les relacions entre l'Ajuntament de Barcelona i les Economies Comunitàries.

Per tal de facilitar el procés, es proposa organitzar la crida a les Economies Comunitàries en quatre grans àmbits: Horts Comunitaris - Xarxes d'Intercanvi i Bancs del Temps - Grups de Consum Agroecològic - Economia de les Cures

A través del correu economiescomunitaries@bcn.cat, s'emplaça a cada àmbit a dues sessions obertes. Les primeres sessions van ser: 1 de febrer, àmbit Horts Comunitaris - 9 de febrer, àmbit Xarxes d'Intercanvi i Bancs del Temps - 16 de febrer, àmbit Grups de Consum Agroecològic - 23 de febrer, àmbit Economia de les Cures

Abans de la convocatòria se'ls trasllada les següents preguntes:

Quines han estat les relacions entre el teu col·lectiu i l'Ajuntament de Barcelona? Han canviat en el temps? Creieu que les Economies Comunitàries han de tenir relació amb l'Ajuntament de Barcelona? Com haurien de ser aquestes relacions?

Aquest és un resum del buidatge de les primeres sessions.

Esperem que us sigui útil de cara a plantejar la vostra possible assistència a les segones sessions: 5 d'abril, Horts comunitaris. 12 d'abril, Xarxes d'Intercanvi i Bancs del Temps.

19 d'abril, Grups de Consum. 26 d'abril, Economia de les Cures.

Primera trobada de l'àmbit Horts Comunitaris

Participen 22 persones de 15 Horts Comunitaris: Hort de l'AMPA Montseny al Bosc del Turull, Espai Gardenyes, Joana Calsamiglia, Isabel Mullins, Horts de Can Maseu, ConnectHort, Espai entre Encants, Porta'm a l'Hort, Hortet de la Farga de Sants, Hort de la Font Trobada, Nàfent, Hort Indignat de PobleNou, Hort 7 i Hort 6 de PobleNou, Hort Fort Pienc, Hort del Xino, La Miranda, Hortet del Forat.

A la pregunta de qui no ha vingut: Horts de Can Batlló, Hort Comunitari de Vallcarca, Horts indignats 2 i 4 de PobleNou, Germanetes, Clot, Sagrera (Pla Buits), Maladeta.

Recull d'idees individuals dels participants posteriors al Debat:

- Destinar recursos per mantenir a llarg termini els projectes (fora del voluntariat).
- Fomentar la implicació i discussió sobre ús espai públic.
- Proposo que tots els horts estiguem en contacte, via mail o Facebook, per quan organitzem esdeveniments i per a poder preguntar-nos qualsevol cosa (Estaria bé una reunió abans d'abril).
- Necessitat: Aigua, terra i adob.
- Autogestió però recolzament.
- Fer xarxa.
- Mantenir l'autonomia i tenir facilitats.
- Persona o punt de contacte amb l'Ajuntament.
- Impedir desallotjaments, donar alternatives als desallotjaments.
- Regularització dels espais.
- Voluntariat o alliberats (Trobar un nou model?)
- Sostenibilitat vol dir "Smart"
- Gestionar els residus que genera el sector de la jardineria de forma responsable.
- Transversalitat: Educació/aprenentatge. Terapèutic. Apoderament ciutadà i vincles. Altres models econòmics no monetaris. Intergeneracional.
- Responsable tècnic de districte d'hort.

- Horts, són espais socials amb activitats pel barri i són espais verda. Substitueixen als espais verds públics que l'Ajuntament ha de garantir.
- Els voluntaris fan un treball públic sense cobrar-lo? Com se sostenen en el temps?
- Necessitat de recolzament econòmic. Valorar el temps dels voluntaris per a la sostenibilitat dels projectes en el temps. Mitjançant: Recursos, subvencions, intercanvis...
- Continuitat de les iniciatives al llarg del temps. Per exemple, el Pla Buits.
- Facilitar suport econòmic als projectes, en la mesura del possible.
- Persona per dinamitzar l'hort i per informar.
- Xerrades d'horts per combatre les plagues.
- L'hort fora de l'hort: Plantem als parcs.
- Les persones que venim com a potencials dinamitzadors d'horts, formadors, expertes, també hem de poder tenir un paper en aquesta construcció col·lectiva.
- Facilitar l'accés als espais de cultiu (solar, parcs, jardins, façanes, teulades).
- L'hort com a equipament municipal.
- Acompanyar els col·lectius que ho sol·liciten (material, informació, llavors de pagès, compost, rec...).
- Establir diferents relacions Ajuntament-Horts en funció de les diferents realitats i necessitats polítiques que garanteixin aquesta riquesa i diversitat.
- Facilitació. Acompanyament. Respecte a l'autogestió. Cessió d'espais. Continuitat.
- Suport formatiu assessorament.
- Interlocutor concret de l'Ajuntament.
- Serveis i infraestructures. Llum, aigua, drenatge...
- Aprofitament de l'aigua de la pluja.
- Utilitzar espais comunitaris, carrers o parcs per posar fruites.
- Facilitar solars nous, que siguin per tota la comunitat. No fer classes o tipologies com ha passat amb els horts dels avis.
- Economia més enllà dels diners. Que quedi clar per a tothom!
- Afavorir l'autogestió comunitària.
- Poder aprendre dels casos d'altres ciutat com Paris.
- Fer un "organisme" que ajudi a dinamitzar els col·lectius hortícoles.

- Hi ha voluntat política de regularitzar els horts?
- Calen interlocutors clars. És el Districte? Un tècnic concret? Una oficina d'atenció?
- Cada persona està en un punt del camí.
- Beneficis globals de l'agricultura urbana: Socials, ambientals biodiversitat i paisatge.
- Ajudes comunitàries pel voluntariat.
- No a la especulació del sòl.
- Recursos que calguin (econòmics i RRHH) pels horts actuals que vulguin tenir ajuda.
- Difusió al barri dels horts que hi ha al barri.
- Conèixer i respectar la gran diversitat d'horts, inquietuds, motivacions, perfils...
- Emmarcar els horts comunitaris en una política més àmplia d'agricultura urbana.
- Transversalitat entre departaments: Ecologia, Urbanisme...
- Seguretat jurídica. Respecte a la gestió autònoma dels horts.
- El desig compartit de poder crear una xarxa (autònoma) d'horts comunitaris.
- L'hort com a equipament públic veïnal.

Temes clau de la sessió:

Molta diversitat d'Horts Comunitaris: Necessitats diverses

Horts en situació d'okupació: Por a ser desallotjats. Per altra banda, pregunten si l'Ajuntament pot ajudar a evitar desallotjaments com ha passat en alguns casos. Apareix el concepte "okupació tolerada".

Horts emmarcats en el Pla Buits, marc institucional.

Horts que han rebut subvencions i que ho valoren en positiu per al projecte.

Diversitat de relacions amb l'Ajuntament: Entre la fluïdesa i la reticència.

Projectes amb relacions estables.

Projectes que volen relacionar-se amb l'Ajuntament perquè vegi que l'autoorganització és possible, i que per tant, no cal relació amb l'Ajuntament.

Apareix el concepte "model de fricció".

Debat obert: Tothom té accés a l'autoorganització?

La dificultat de crear grups sostenibles

Vàries veus expressen cansament (“cremar-se”, “l’esforç”, “dedicar moltes hores”).

Debat obert: Voluntariat o Alliberats?

Diversitat de demandes a l’Ajuntament

Demanda de cessió de solars, però mantenint l’autonomia.

Demanda de la figura del “dinamitzador” de l’Hort Comunitari.

Demanda de que siguin Equipaments Públics (model francès de París).

Demanda de permisos per utilitzar l’espai públic per fer actes (ex. Dinars populars).

Demanda de fer difusió dels Horts Comunitaris per donar-los visibilitat.

Interpel·lacions a l’Ajuntament

Quina relació vol l’Ajuntament amb nosaltres?

Perquè els Horts Comunitaris són Economia Social?

Crítica al Pla Buits: És una aposta o una forma d’assegurar el manteniment dels solars?

Manca de coneixement sobre política municipal

Confusió sobre competències: Urbanisme, Medi Ambient, Comissionat d’Economia.

Confusió sobre els diferents càrrecs de l’Ajuntament (ex. Tècnic de barri).

Confusió sobre l’organització de l’Ajuntament.

Desconeixement sobre a qui s’han d’adreçar de l’Ajuntament.

Valoració alta de la sessió com a Espai de Trobada

És significatiu que després de la sessió part del grup es queda al carrer intercanviant idees. Està present l’expectativa de reactivar la xarxa d’Horts Comunitaris.

Ronda final de paraules:

Sobreinformació, Positiu, Alternatives, Noves idees, Futur, Principi,
Biodiversitat, Teràpia, Esperança, Contactes, Canvi, Estímuls, Expectatives,
Trobada, Coneixement, Experiència, Confiança, Persones, Camino, Possibilitats,
Fluïdesa, Diversitat, Respecte, Idees.

Primera trobada de l'àmbit Xarxes d'Intercanvi i Bancs del Temps

Participen 22 persones de 16 projectes: Banc del Temps del Raval, Associació Salut i Família, Xarxa d'Intercanvi de Sants, Banc del Temps de Sants, Banc del Temps de Gràcia, Associació Bancs del Temps, Xarxa d'Ecoserveis Sagrada Família, Xarxa d'Economia Social i Solidària moneda social, Cooperativa Integral Catalana, Banc del Temps Fort Pienc, Banc del Temps de la Barceloneta, Banc del Temps Sagrada Família, Xaingra, Banc del Temps de La Sagrera, Banc del Temps de Sant Martí, Xarxa Comunitària de La Verneda i Pla d'Energia Participatiu (PEP).

A la pregunta de qui no ha vingut: Poble Sec, els altres Bancs del Temps, Nou Barris, XIC de Poble Nou, Sant Antoni, Cooperativa Integral Catalana.

Expectatives:

- Molt relacionades amb les mancances que tenim. Si ens connectem entre nosaltres les podem satisfer: Connectar-nos
- Anar al gra (amb les necessitats que tenim).
- Sense expectatives (hem fet altres reunions poc productives).
- Grup molt autogestionat amb poca relació amb l'Ajuntament.
- Fer contactes
- Saber fins a on ens pot ajudar l'Ajuntament
- Dir-li què volem a l'Ajuntament
- Sentir-nos escoltats
- Esbrinar si l'Ajuntament pot facilitar la nostra tasca
- Ajuntament que sigui un suport per practicar l'autogestió que sigui sostenible
- Ajuntament que sigui un canal de comunicació: Que difongui el que fem i que ens doni visibilitat.
- Tenir el reconeixement de l'Ajuntament

Temes que es trien per a ser debatuts, per orde de votació:

- Quines previsions de pressupost té l'Ajuntament per a les Economies Comunitàries? L'Ajuntament té superàvit? 11 vots
- Propostes per normalitzar l'ús dels Bancs del Temps i de les Xarxes d'Intercanvi. A Centres Cívics, Escoles, Entitats, per fer-lo quotidià. L'Ajuntament com a pont. 9 vots
- Com fem sostenibles els projectes? Com incorporem més persones a l'organització? 6 vots
- Com mesurem l'impacte dels nostres projectes? 6 vots
- Quina m'agradaria que fos la relació entre les Economies Comunitàries i l'Ajuntament? 5 vots
- Una App per a totes les xarxes d'intercanvi pagada per l'Ajuntament. Una web de l'Ajuntament on apareguin totes les xarxes d'intercanvi. 2 vots
- Sobirania monetària en l'àmbit econòmic. Sabem com funciona el sistema monetari? 2 vots
- Quina és la relació entre les Economies Comunitàries i l'Ajuntament? 0 vots

Temes clau de la sessió:

Diversitat de necessitats

Fer xarxa apareix a les expectatives però durant la sessió està força diluït.

Anar al gra i expressar les seves necessitats. Apareix una veu que sent que les darreres reunions han estat poc productives. Aquesta veu fa demandes explícites que es concreten en cessió d'espai per a local.

Per altra banda, un grup molt autogestionat amb poca relació amb l'Ajuntament.

I en un terme mig, una veu que va creixent al llarg de la sessió i que valora molt les ajudes no monetàries que es recullen a continuació.

Demandes no monetàries

Ser el seu canal de comunicació

Que faci visible la seva tasca

Que sigui un altaveu de les seves activitats

BTV o tele del metro.

Radio local. Pòsters. Cartells. Estands a totes les festes municipals.

Demanda a l'Ajuntament de reconeixement de la seva tasca

Sentir-se escoltats

Sentir-se valorats

Interpel·lacions a l'Ajuntament

Conèixer fins on pot ajudar l'Ajuntament

Quines previsions de pressupost té l'Ajuntament per a les Economies Comunitàries?

Visió compartida: Fer quotidià el troc

Estendre els Bancs del Temps i les Xarxes d'Intercanvi als Equipaments Públics.

A les Escoles

A les Entitats

Com fer sostenibles els grups?

Com aconseguir la incorporació de més persones?

Apareixen veus que donen importància a la tecnologia: Es minoritària?

Aplicació subvencionada per l'Ajuntament

Moneda Virtual

Web de l'Ajuntament on informar de totes les Xarxes d'Intercanvi

Ronda final de paraules:

Dubtes, Ja veurem, Ansietat, Concreció, Curiositat, Cooperació, Paso palabra,
Dudas, Aterrar, Exploració, Endavant, Esperançats, Esperançats, Moneda Social
Virtual, Expectació, Esperançat, Coneixement, Facilitació, Visibilització,
Motivació, Biodiversitat, Facilitació.

Primera trobada de l'àmbit Grups de Consum Agroecològic

Participen a la sessió 25 persones de 16 projectes: Grup de Consum Pam a Pam del Parc Sandaru, ASIA, Ricard Espelt, Aurea Social i Ara Autèntika, La Senalla, El Rusc, Ver9 de la Verneda, El Guaret, La cebolla Roja, Federació de Cooperatives de PobleNou, Estèvia, Tòfona, Aixada, Cydonia, Trementinaires.

Expectatives:

- La relació amb el barri. Ser un agent actiu del barri, i ser tingut en compte.
- No en tenim cap concreta.
- Reconèixer-nos: Que som una cosa bona.
- Establir-nos com a cooperativa. No dependre de cap ens polític.
- Local: Espai. Alguna cooperativa té necessitat d'espai però preocupa que un espai públic suposi un límit a la seva capacitat d'autogestió.
- Punt de trobada i que l'Ajuntament conegui el que tenim per promoure els grups de consum
- Fer una xarxa conjunta
- Funcionem molt al marge. Som paral·lels. Però si curiositat per una possible nova relació, no tant per necessitat però si per col·laboració.
- Facilitar el diàleg amb l'Associació de Comerciants perquè no ens vegin com a competència.
- Som un sector articulat per col·laboracions concretes, no perquè si. Tenim clar que no volen que l'ajuntament els articuli.

Temes que es trien per a ser debatuts, per orde de votació:

- Com hem arribat fins aquí? A aquest tipus de relació o de no relació amb l'Ajuntament? 12 vots
- Locals, espais: L'ajuntament ho pot facilitar? 8 vots
- Mapeig de Grups de Consum. 4 vots

- Fins a on créixer? Com l'Ajuntament pot contribuir a promoure el model de Grups de Consum? 3 vots
- Diversitat de motivacions, objectius, de cada grup de consum. 2 vots
- Quina és la relació entre les Economies Comunitàries i l'Ajuntament de Barcelona? 0 vots
- Quina m'agradaria que fos la relació entre les Economies Comunitàries i l'Ajuntament de Barcelona? 0 vots
- Quin paper podem tenir els grups de consum al barri i quina relació amb el Districte. 0 vots
- Replicabilitat o com aprendre d'altres experiències. 0 vots
- Són aquests grups de consum els únics models vàlids? Defenseu aquest model o hi ha altres models vàlids? 0 vots
- Forma jurídica: tipus. 0 vots

Temes clau de la sessió:

Visió compartida de ser un agent actiu dels Barris

Voluntat de fer xarxa conjunta

Diversitat de relacions amb l'Ajuntament

Grups de consum que tenen el local en Equipaments Públics

Grups de consum que no tenen relació amb l'Ajuntament

Es reivindica el funcionament al marge

Relació de col·laboració, no relació de necessitat.

La no relació no és una cosa negativa.

Demandes a l'Ajuntament

Reconeixement

Que l'Ajuntament conegui els valors que promouen

Formar als tècnics

Pregunten si l'Ajuntament pot facilitar espais.

L'Ajuntament ha d'estar el mínim possible i aquest mínim és fent-los visibles per donar-los valor i desestigmatitzar-los.

Ajudar-los a ser vistos com una cosa que existeix.

Posar en valor la cohesió social

Facilitar el diàleg amb l'Associació de Comerciants

Tenen un conflicte obert perquè els veuen com a competència

Quin és el límit de creixement del model dels Grups de Consum?

El límit el posem nosaltres

Però per créixer cal facilitar-se la vida i fer grups sostenibles

Si que estaria bé que el nostre model fos més fàcil d'expandir

Apareixen veus que parlen de diversificar models de grups de consum

Com ser més eficients?

Compres conjuntes?

L'Ajuntament pot analitzar la nostra sostenibilitat o fer anàlisi de demanda/oferta?

Anàlisi molt dèbil dels darrers 25 anys.

Cal generar espais on tothom pugui accedir

Cal una legislació que ho permeti

Ronda de paraules:

Diàleg, xarxa, reflexió, esperança, oportunitat, filosofia, economia, valors, col·laboració, coincidències, reinicis, per fi debat, projeccions, coneixement, coses en moviment, possibilitats, gent compromesa, energia, dubtes, connexió.

Primera trobada de l'àmbit d'Economia de les Cures

Participen a la sessió 32 persones de 16 projectes: Cúrcuma: Cooperativa laboral d'educació i facilitació amb mirada de gènere, Escola Popular d'Economia Feminista, Carn Roger: Hort i menjador social, Futura cooperativa mixta laboral feminista de cures cuidadors i cuidadores, Pescallunes: Grup de criança compartida, Mares de Dia Llars de criança de tota Barcelona: Grups de criança compartida, Petits Maians: Grup de criança compartida, Pequeños Maestros: Grup de criança compartida, Can 70: Grup de vivenda cooperativa amb gestió de les cures de la vellesa cooperativa per a gent gran a Can Batlló, Espai Familiar La Nau de 0 a 6 anys de Can Batlló, La petita Miranda, Minyoques, El Tatanet, La Mainada, XELL, Manada GoriGori, El jardí del silenci, La Malica.

A la pregunta de qui no ha vingut: Plataforma per una educació centrada en la persona, Educació en el lleure, Dependència, Autocures, Centres de dies per a adolescents, Treballadors de la llar de Sindillar, Gent que tingui discapacitats, Reraguarda i Urdint la trama, Grup de Gent malalta, Espai de Salut de Can Vies, La PAH, Cuidadors de gent gran, Cooperativa COS, Projectes que no siguin de Gràcia i de Sants, Embaràs, part i post part, Col·lectiu que té cura de lo horitzontal, no dependència.

Expectatives:

- Fer xarxa i connectar gent i projectes.
- Reconeixement i recolzament (legal) per par del sistema
- Fer-nos visibles com a una opció més
- Mirada a la franja de zero a cinc anys: Donar-li visibilitat i valor.
- Donar visibilitat mitjançant els fets a la realitat dels nostres projectes
- I anar més enllà en les nostres febleses: Llicència; Sostenibilitat econòmica; Condicions de treball justes vs precarietat; Espais municipals infrautilitzats.
- Un espai menys hostil per la criança: Barris i Ciutat.
- Un model nou de convivència per a la gent gran
- Recursos/legal/mà d'obra
- Sumar necessitats per generar demanda

Temes que es trien per a ser debatuts, per orde de votació:

- Com ens agradaria que fos la relació entre les Economies Comunitàries i l'Ajuntament de Barcelona? 11 vots
- Com sortir del perill de l'alegalitat dels projectes? 7 vots
- A qui ens adrecem de l'Ajuntament? Quina és la porta d'entrada. Com és l'organització de l'Ajuntament. 5 vots
- Com és la relació entre Economies Comunitàries i l'Ajuntament de Barcelona? 0 vots
- Què són les Economies Comunitàries? Els grups d'ajuda mútua ho són? Els grups de famílies de discapacitats o de persones amb malalties ho són? 0 vots
- Quins són els límits de la relació amb l'Ajuntament per tal de mantenir l'autonomia de les Economies Comunitàries? 0 vots
- Quin tipus de suports s'han estudiat des de l'Ajuntament per a aquest àmbit? 0 vots

Temes clau de la sessió:

Fer xarxa i connectar gent i projectes

Clarificació de l'àmbit Economia de les Cures

Què són les Economies Comunitàries?

Els grups d'ajuda mútua ho són?

Els grups de famílies de discapacitats o de persones amb malalties ho són?

Què és Economia de la Vida?

Invisibilitat de les Economies de les Cures

Què és la cura?

Potser l'àmbit és massa gran i massa complex.

Com interlocutar? Per edats? Per projectes? Per necessitats? Vs No trossejar la vida

Som representatius dels projectes que hi ha?

Quins projectes hi ha i quines cures estan cobrint?

Són significatives les felicitacions que rep el projecte Can 70 durant la sessió

Pedagogia de Política Municipal

A qui ens adrecem de l'Ajuntament?

Quina és la porta d'entrada.

Com és l'organització de l'Ajuntament.

Preguntes obertes a l'Ajuntament

Quin tipus de suports s'han estudiat des de l'Ajuntament per a aquest àmbit?

Com ha estat la relació fins ara?

Fins ara la relació ha estat de desconeixement.

Demanda de reconeixement a l'Ajuntament

Apareix el terme "Administració Creativa"

Diversificar models per fer-los més accessibles

Consens en la realitat de que aquests projectes "costen diners"

Precarietat vs Drets dels treballadors

Consens de les limitacions de la realitat: No hi ha prou places d'Escoles Bressol

Demanda concreta d'espais

Com sortir del perill de l'alegalitat dels projectes?

Recolzament legal per par del sistema

Visió conjunta: Que els projectes siguin accessibles a tothom

Desequilibri territorial: Gràcia i Sants vs Barceloneta

Que puguem ser una opció més

Un espai menys hostil per la criança: Barris i Ciutat.

Un model nou de convivència per a la gent gran

Ronda de paraules:

Esperança, il·lusió i gratitud, futur, futur, esperança, construir sinergia, visibilitat, ganes i empowerment, can 70, il·lusió, expectància, il·lusió, pont, xarxa, empatia, participació, nou model i xarxa, oportunitat, interès, novetat, feina, estrès.

Si voleu fer comentaris sobre aquest retorn ens els podeu fer arribar escrivint-nos un correu a economiescomunitaries@bcn.cat

Moltes gràcies per la vostra participació, i sobretot, moltes gràcies per fer possible les economies comunitàries als barris de Barcelona.

**Equip tècnic de la Diagnosi.
Comissionat d'Economia Cooperativa, Social i Solidària
de l'Ajuntament de Barcelona.
Barcelona. Març de 2016.**